

Guía Docente				
Datos Identificativos				2022/23
Asignatura (*)	Psicoloxía social	Código	652G03004	
Titulación	Grao en Educación Social			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Primeiro	Formación básica	6
Idioma	Galego/Inglés			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Psicoloxía			
Coordinación	García Mira, Ricardo Antonio	Correo electrónico	ricardo.garcia.mira@udc.es	
Profesorado	García Mira, Ricardo Antonio	Correo electrónico	ricardo.garcia.mira@udc.es	
Web	http://www.people-environment-udc.org/en/integrantes/ricardo-garcia-mira/			
Descrición xeral	<p>O curso de Psicoloxía social ten unha importancia evidente de cara a que o alumno desenvolva habilidades importantes do seu proceso de formación. O seu valor é moi significativo para o futuro educador social, a fin de comprender e actuar sobre o proceso de aprendizaxe, é dicir, concentrándose no sentido dunha Psicoloxía Social da Educación, e en particular da Educación Social.</p> <p>É por iso que, dentro dos chamados procesos psicossociais básicos, se faga gran énfase na chamada Psicoloxía Social Cognitiva, dado o seu interese e importancia dentro da tendencia actual da disciplina e as relacións cos campos descritos.</p> <p>Resumidamente, polo tanto, preténdense acadar os seguintes obxectivos:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Coñecementos básicos de Psicoloxía Social. - Desenvolvemento de estratexias de busca e valoración de materiais psicossociais que en cada caso sexan do futuro interese do alumnado. - Socialización do alumnado na terminoloxía, forma de conceptualizar a realidade, e metodoloxía da Psicoloxía Social. 			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A2	Comprender os supostos e fundamentos históricos, pedagóxicos, psicolóxicos e sociolóxicos da acción socioeducativa e os seus ámbitos de actuación, valorando as súas implicacións.
A5	Identificar e analizar os factores contextuais que afectan os procesos de intervención socioeducativa.
A6	Seleccionar diferentes métodos e técnicas para a planificación e avaliación de programas e servizos.
A9	Deseñar e desenvolver proxectos, programas e servizos nos diferentes campos de intervención profesional promovendo a participación e o desenvolvemento comunitario.
A11	Observar, analizar, interpretar procesos de mediación social, cultural e educativa.
A12	Mediar en situacións de risco e conflito.
A13	Deseñar e levar a cabo proxectos de investigación elementais aplicables aos diferentes campos de intervención.
A14	Identificar e emitir xuízos razoados sobre problemas socioeducativos para mellorar a práctica profesional.
A20	Desenvolver unha disposición favorable ao traballo en contornos multiculturais e plurilingüísticos.
B1	Elaborar, analizar, sintetizar, valorar e transmitir criticamente a información.
B5	Capacidade de mostrar actitudes coherentes coas concepcións éticas e deontolóxicas propias da profesión.
B6	Adquirir e dominar habilidades comunicativas que permitan transmitir información, ideas e propostas a diversas audiencias.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias do título		
Coñecer e comprender os supostos básicos da Psicoloxía Social	A2 A5 A20		
Distinguir a forma de concibir a realidade e a metodoloxía da Psicoloxía Social	A6 A11		
Saber empregar a linguaxe disciplinar propia da Psicoloxía Social	A2 A14		
Desenvolver estratexias de busca e material de avaliación psicosocial	A9 A11 A13		
Adquirir a capacidade creativa e criterios prácticos que permitan aplicar principios de intervención para solucionar problemas concretos, incorporando os coñecementos teóricos e os criterios éticos da disciplina	A12	B1 B5 B6	C4 C6 C7

Contidos	
Temas	Subtemas
I.- INTRODUCCION: DEFINICIÓN, HISTORIA E METODOLOXÍA DA PSICOLOXÍA SOCIAL	Tema 1.- O comportamento humano como comportamento social: definicións de Psicoloxía Social. Tema 2.- Niveis de análise en Psicoloxía Social. Tema 3.- Historia da Psicoloxía Social. Tema 4.- Métodos e técnicas de investigación en Psicoloxía Social.
II.- ORIENTACIÓNS TEÓRICAS EN PSICOLOXÍA SOCIAL	Tema 5.- Orientacións psicodinámicas Tema 6.- Orientacións da Aprendizaxe Social. Tema 7.- Orientacións cognitivas. Tema 8.- Orientacións críticas, interaccionismo simbólico e teoría do rol.
III.- PERCEPCION, COGNICION SOCIAL E ACTITUDES. A DESIGUALDADE DE XÉNERO	Tema 9.- Percepción e cognición social Tema 10.- Actitudes psicosociais. Tema 11.- Representacións sociais. Tema 12.- Desigualdade de xénero: Aspectos psicosociais
IV.- PROCESOS PSICOSOCIAIS BÁSICOS	Tema 13.- A identidade social e a categorización do eu. Tema 14.- Comparación social e normas sociais. Tema 15.- Emocións. Tema 16.- Conformidade e desviación social.
V.- COMUNICACIÓN, RELACIÓNS INTERPERSONAIS E INTERACCIÓN SOCIAL	Tema 17.- Comunicación interpersonal e interacción social Tema 18.- Comunicación non verbal. Tema 19.- Persuasión e comunicación de masas. Tema 20.- Agresión e violencia. Tema 21.- O apoio social
VI.- A PERSPECTIVA APLICADA: A PSICOLOXÍA AMBIENTAL	Tema 22.- A Psicoloxía Social Aplicada Tema 23.- Psicoloxía ambiental Tema 24.- Percepción e cognición Espacial en contextos urbanos. Tema 25.- As actitudes ambientais e o comportamento pro-ambiental. Tema 26.- Sustentabilidade e cambio climático.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais

Investigación (Proxecto de investigación)	A2 A5 A6 A9 A11 A12 A13 A14 A20 B1 B5 B6 C4 C6 C7	11	30	41
Aprendizaxe colaborativa	A11 A12 B5 B6 C4 C7	11	20	31
Esquemas	B1	11	30	41
Análise de fontes documentais	A2 A5 A9 C6 C7	5	18	23
Proba obxectiva	A2 A11 C6 C7	4	3	7
Atención personalizada		7	0	7

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Investigación (Proxecto de investigación)	Dado que o/a alumno/a debe elaborar un traballo extenso, incorpórase unha metodoloxía de traballo na elaboración de proxectos de investigación, imprescindible como formato de presentación do mesmo. Dito traballo pode realizarse en grupos de 4-5 persoas, ou excepcionalmente de maneira individual. O tema será aprobado previamente polo profesor. A través deste traballo o alumno aprenderá os rudimentos básicos da investigación e se aproximará a cómo a investigación serve para xerar coñecemento
Aprendizaxe colaborativa	O/A alumno/a poderá traballar en grupo xunto con outro/a alumno/a se o desea (se ben se recomenda) para o desenvolvemento en profundidade dun dos temas do programa. Se trata dun traballo conxunto de revisión e/ou análise de fontes.
Esquemas	Algunhas das exposicións de sesións maxistras do profesor esixirán que o alumno desenvolva temas específicos, se ben de maneira breve e no prazo máximo de 2 semanas dende a exposición na aula. É un breve traballo de revisión sobre un tópico que se entregaría mediante a plataforma moodle.
Análise de fontes documentais	Para a elaboración dos traballos citados o/a alumno/a debe consultar fontes documentais propias da Psicoloxía Social. É importante que o/a alumno/a adquira a capacidade de buscar información e saiba empregar os recursos á súa disposición na universidade, de xeito que mediante esta actividade se fomentan estas capacidades.
Proba obxectiva	Unha das partes integrantes do proceso de aprendizaxe desta asignatura consiste en obter información exacta e obxectiva sobre os contidos da mesma. Para iso, o/a alumno/a debe realizar unha proba obxectiva de coñecementos de preguntas tipo test. As preguntas extraeranse dos apuntes do profesor, así como de algúns manuais específicos que se concretarán na aula nas clases expositivas. Trátase dunha proba tipo test con 30 preguntas.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Investigación (Proxecto de investigación)	O profesor resolverá cantas dudas se lle prantexen derivadas do estudio do material existente e dos capítulos dos libros que se recomenden para facilitar a aprendizaxe e posibilitar unha boa execución na proba obxectiva.
Esquemas	Ademáis, dado que os/as alumnos/as realizarán un traballo, a elaboración do mesmo será supervisada polo profesor.
Análise de fontes documentais	Por outra parte, calquera alumno ou alumna poderá consultar cantas dúbidas teña respecto da asignatura.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Proba obxectiva	A2 A11 C6 C7	Exame tipo test de 30 preguntas. 4 opcións en cada unha, cunha resposta correcta. Os erros non descontan, pero a superación do examen requirirá a resposta acertada a dous tercios das preguntas.	50
Investigación (Proxecto de investigación)	A2 A5 A6 A9 A11 A12 A13 A14 A20 B1 B5 B6 C4 C6 C7	A nota global de cada proxecto de investigación comprende a labor de analizar a información, búsqueda bibliográfica, etc. O/A alumno/a recollerá información, aprenderá a elaborar, avaliar los datos recollidos, e elaborará un informe que relacione investigacións previas cos datos recollidos por el/a mesmo/a.	50

Observacións avaliación

Tendo en conta o carácter "English friendly" desta materia, para aqueles alumnos que o soliciten, o exame poderá realizarse en inglés. Do mesmo xeito, o proxecto de investigación pode estar escrito en inglés.

O proxecto de investigación componse de varias tarefas: a) revisión da literatura científica sobre o tema elixido; b) formulación de preguntas de investigación; c) descrición dos obxectivos da investigación; d) descrición da metodoloxía que se vai empregar; e) presentación dos resultados; f) discusión dos resultados á luz da literatura tratada no primeiro apartado e dos obxectivos marcados; e g) conclusión.

É necesario superar o exame tipo test cun 65% de acertos para superar a asignatura, considerando que os erros non descuentan.

A avaliación da segunda oportunidade conlevará a obriga de cumprimentar cós mesmos requerimentos de avaliación que para a primeira avaliación.

Os/as estudantes con adicación a tempo parcial, ou que teñan algún tipo de exención ou dispensa académica, solicitarán unha titoría individual na que se adoptará unha decisión adaptada e razoada de acordo coa situación particular de que se trate.

Fontes de información

Bibliografía básica

MANUAL DE LA ASIGNATURA: MORALES, J.F. MOYA, M., GAVIRIA, E. (2007) *Psicología social* (3a. ed.), McGraw-Hill España, 2007. ProQuest

EbookCentral, <http://ebookcentral.proquest.com/lib/bibliotecaudcsp/detail.action?docID=3194912>. OTRAS FUENTES: Antons, K. (1986). *Prácticade la dinámica de grupos, ejercicios y técnica*. Barcelona: Herder. Arias Orduña, A, V. (2012) *Psicología Social Aplicada*. Madrid: Panamericana. Aronson, E. (1997). *El Animal Social: Una Introducción a la Psicología Social*. Madrid: Alianza Editorial. Barriga, S.; Leon, J.M. & Martínez, M. (Eds.) (1987), *Intervención Psicosocial: el Individuo y la Comunidad, Agentes de su Propio Bienestar*. Barcelona, Hora. Blanch, J.M. (1982). *Psicologías Sociales: Aproximación Histórica*. Barcelona, Hora. Blanco, A. (1988). *Cinco tradiciones en la Psicología Social*. Madrid, Morata. Blanco, A.; Becerra, A. & Caballero, A. (2004). *Psicología de los Grupos*. Madrid: Pearson - Prentice House. Collier, G.; Minton, H.L. & Reynolds, G. (1996). *Escenarios y Tendencias de la Psicología Social*. Madrid: Tecnos. De Diego Vallejo, R. & Chico Del Rio, M. (2013). *Prácticas de Psicología Social*. Madrid: Pirámide. Fernández Sedano, I. & Cuadrado Guirado, I. (2012). *Psicología Social*. Madrid: Sanzy Torres. García-Mira, R., Sabucedo, J. y Romay, J. (2002). *Psicología y medio ambiente. Aspectos psicosociales, educativos y metodológicos*. A Coruña: Instituto de Estudios e Investigación Psicosocial. García-Mira, R., Sabucedo, J. y Romay, J. (2004), *Culture, Environmental Action and Sustainability*. Cambridge, MA: Hogrefe. García-Mira, R. & Vega, P. (2009), *Sostenibilidad, valores y cultura ambiental*. Madrid: Pirámide. Hogg, M. A. & Vaughan, G. M. (2010) *Psicología Social*. Madrid: Panamericana. Ibañez, T. (1990). *Aproximaciones a la Psicología Social*. Barcelona, Sendai. Ibañez, T. (Ed.) (1989). *El Conocimiento de la Realidad Social*. Barcelona, Sendai. Jiménez Burillo, F. (1981). *Psicología Social*. Madrid, U.N.E.D. (2 vols.) Marín Sánchez, M. & Troyano Rodríguez, Y. (2012). *Psicología Social de los procesos grupales*. Madrid: Pirámide. Martín, A.; Chacón, F. & Martínez, M. (Eds.) (1988). *Psicología Comunitaria*. Madrid, Visor. Morales, J.F. & Huici, C. (Eds.) (1989). *Lecturas de Psicología Social*. Madrid, UNED. Morales, J.F.; Blanco, A.; Huici, C. & Fernández Dols, J.M. (Eds.) (1985). *Psicología Social Aplicada*. Bilbao, Desclée de Brouwer. Morales, J.F.; Komblit, A.L.; Paez, D. & Asun, D. (2002). *Psicología Social*. Madrid: Pearson - Addison Wesley. Munne, F. (1971). *Grupos, Masas y Sociedades*. Barcelona, Hispano-Europea. Munne, F. (1982). *Psicología Social*. Barcelona, CEAC. Munne, F. (1986). *La Construcción de la Psicología Social como Ciencia Teórica*. Barcelona, Alamex. Munne, F. (1989). *Entre el Individuo y la Sociedad: Marcos y Teorías Actuales sobre el Comportamiento Interpersonal*. Barcelona, PPU. Myers, D.G. (2004). *Explorando la Psicología Social*. Madrid, McGraw Hill. Paez, D. et al. (2003). *Psicología Social, Cultura y Educación*. Madrid, Pearson - Prentice Hall. Paez, D.; Valencia, J.; Morales, J.F.; Sarabia, B.; y Ursua, N. (1992). *Teoría y Método en Psicología Social*. Barcelona, Anthropos. Pastor, G. (1978). *Conducta Interpersonal: Ensayo de Psicología social Sistemática*. Salamanca, Universidad Pontificia de Salamanca. Paterna Bleda, C., Martínez Martínez, M. C. & Vera Martínez, J. J. (2015). *Psicología social: de la teoría a la práctica cotidiana*. Madrid: Pirámide. Peiro, J.M. (1983). *Psicología de la Organización*. Madrid, U.N.E.D. Peiro, J.M. (1990). *Organizaciones: Nuevas Perspectivas Psicosociales*. Barcelona, PPU. Quiles Del Castillo, M.N., Morera Bello, M. D., Rodríguez Torres, R. (1998). *Psicología social: procesos interpersonales*. Madrid: Pirámide. Rodríguez, A. & Seoane, J. (Eds.) (1989). *Creencias, Actitudes y Valores*. Madrid, Alhambra. Sánchez, M.M. & Pecino-Martínez, R. (2012). *Introducción a la Psicología Social*. Madrid: Pirámide. Sangrador, J.L. (1982). *Interacción Humana y Conducta Social*. Madrid, Salvat. Segovia Vázquez, S. (coord.) (1989). *Cuadernos de prácticas de psicología (3º curso)*. Cuadernos de la UNED. Madrid: Universidad Nacional de Educación a Distancia. Torregrosa, J.R. & Crespo, E. (Eds.) (1984). *Estudios Básicos de Psicología Social*. Barcelona, Hora. Torregrosa, J.R. & Sarabia, B. (Eds.) (1983). *Perspectivas y Contextos de la Psicología Social*. Barcelona, Hispano-Europea. Torregrosa, J.R. (Ed.) (1974). *Teoría e Investigación en la Psicología Social Actual*. Madrid, Instituto de la Opinión Pública. Bibliografía complementaria (en inglés) Aronson, E., Wilson, T. D., & Akert, R. M. (2015). *Social Psychology* (9th ed.). Boston, MA: Pearson/Allyn and Bacon. Baron, R. A., & Branscombe, N. R. (2016). *Social Psychology* (14th ed.). Boston, MA: Pearson/Allyn and Bacon. Baumeister, R. F., & Bushman, B.J. (2013). *Social Psychology and Human Nature* (3rd ed.). Belmont, CA: Thomson/Wadsworth. Crisp, R. J., & Turner, R. N. (2014). *Essential Social Psychology* (3rd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage Publications. De Lamater, J. D., Collett, J. L., & Myers, D. J. (2014). *Social Psychology* (8th ed.). Boulder, CO: Westview Press. Dickerson, P. (2012). *Social Psychology: Traditional and Critical Perspectives*. Harlow, UK: Pearson. Fiske, S. (2014). *Social Beings: A Core Motives Approach to Social Psychology* (3rd ed.). New York: Wiley. Franzoi, S.L. (2016). *Social Psychology* (7th ed.). Redding, CA: BVT Publishing. Gilovich, T., Keltner, D., Chen,

S., & Nisbett, R. (2015). *Social Psychology* (4th ed.). New York: W. W. Norton. Greenberg, J., Schmader, T., Arndt, J., & Landau, M. (2015). *Social Psychology: The Science of Everyday Life*. New York: Worth Publishers. Hewstone, M., Stroebe, W., & Jonas, K. (Eds.). (2012). *An Introduction to Social Psychology* (5th ed.). London: Blackwell. Kassin, S. M., Fein, S., & Markus, H. R. (2013). *Social Psychology* (9th ed.). Boston, MA: Houghton Mifflin. Kenrick, D. T., Neuberg, S. L., & Cialdini, R. B. (2014). *Social Psychology: Goals in Interaction* (6th ed.). Boston, MA: Pearson/Allyn and Bacon. Myers, D. G. (2014). *Exploring Social Psychology* (7th ed.). New York: McGraw-Hill. Myers, D. G. (2012). *Social Psychology* (11th ed.). New York: McGraw-Hill. Smith, E. R., & Mackie, D. M. (2014). *Social Psychology* (4th ed.). Philadelphia, PA: Psychology Press. Psicología Social Aplicada Brewer, M. B., & Hewstone, M. (Eds.). (2003). *Applied Social Psychology*. London: Blackwell. Buunk, B. P., & Van Vugt, M. (2013). *Applying Social Psychology: From Problems to Solutions* (2nd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage Publications. Donaldson, S. I., Berger, D. E., & Pezdek, K. (Eds.). (2006). *Applied Psychology: New Frontiers and Rewarding Careers*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates. Schneider, F. W., Gruman, J., & Coutts, L. M. (Eds.). (2011). *Applied Social Psychology: Understanding and Addressing Social and Practical Problems* (2nd ed.). London: Sage Publications. Steg, L., Keizer, K., Buunk, A. P., & Rothengatter, T. (Eds.). (2017). *Applied Social Psychology: Understanding and Managing Social Problems* (2nd ed.). New York: Cambridge University Press. Lecturas seleccionadas Lesko, W. A. (2011). *Readings in Social Psychology: General, Classic, and Contemporary Selections* (8th ed.). Boston: Allyn and Bacon. Nier, J. (Ed.). (2015). *Taking Sides: Clashing Views in Social Psychology* (5th ed.). New York: McGraw-Hill. Ruscher, J. B., & Hammer, E. Y. (Eds.). (2009). *Current Directions in Social Psychology* (2nd ed.). Upper Saddle River, NJ: Pearson/Prentice Hall.

Bibliografía complementaria	
-----------------------------	--

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente
--

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías